

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 8 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri czikkok:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Tessék elolvasni!

A szatmári görög katolikusok a napokban új lelkészt választottak. Megválasztották Papp Lajost, a magyar érzelmeiről ismert derék, fiatal papot.

Ezt az alkalmat az ifjú pap barátai és tisztelői arra használták fel, hogy egy Emléklapban méltassák az új lelképászt érdemeit s hogy a benne foglalt emléksorokban nagy igazságokat mondjanak meg az „agitátorok által félrevezetett román népnek.”

Elovastuk ismételtén e nagy igazságokat tartalmazó emléksorokat s állíthatjuk, hogy mióta az oláh kérdésről még ilyen komoly igazságokat és ilyen őszinteséggel és nyíltsággal kimondva és hirdetve nem hallottunk.

Sulyt fektetünk arra a körülményre, hogy éppen a szatmári román körökből kerültek ki eme nagy igazságokat tartalmazó emléksorok, éppen ama körökből, a honnan Lukács László a Szatmármegyébe tartozó Laczfalu község papja, a legnagyobb fanatizmussal hirdette ama más fajta igazságokat, a melyek egyébre nem voltak alkalmasak, mint megfélemlíteni az oláh nép hiszékenyebb részét, felidézni a büntető hatalom szavát és börtönbe juttatni néhány álrőfétát.

A Lukács László és agitátor-társainak saját külön igazságaival szemben alig állítható találobb ellentét, mint azok a komoly igazságok, melyek a szatmári románok által szerkesztett „Emléklap”-ban foglaltaknak, s a melyek nagyon is megérdemlik, hogy azokat elsősorban minden józan és hazafias érzelmű oláh ajkú polgára a magyar hazának nem csak elolvassa, hanem gondolkozzék is felettük lelkiismeretes komolysággal.

De legfőképpen azt szeretnők, ha első sorban maguk az oláh agitátorok, s a hazai és az oláhországi újságírók méltatnák komoly figyelemre a szatmári emléksorokat, s igyekeznének az ők saját igazságaitak kicserélni ezen emléksorokban kifejezett igazságokkal.

A nemzetiségek közötti béke és egyetértés, s a kölcsönös egymás megértés ügyének — a mi hitünk szerint — senki sem tehet nagyobb szolgálatot, mint az, a ki azt a hitet igyekszik közmeggyőződéssé érlelni az oláh nép lelkében, hogy a magyar hazának élő külön ajkú és hitű népcsoportok-

nak ragaszkodniok kell ahhoz az országhoz, a melyben élnek és hűeknek kell lenniök ama törvények és törvényes jogintézményekhez, a melyeknek védelmében egyenként részesedik a hazában minden alattvaló, faj és vallás különbség nélkül.

A szatmári Emléklapban közzétett igazságok nagyon is alkalmasok arra, hogy az oláh agitátorok féktelen terrorizmusa által megfélemlített emberek lelkében ezt a hitet meggyőződéssé érlelje.

Mihelyt az oláh nép igazságoknak azokat fogadja el, melyek a szatmári emléksorokban kifejezésre jutvák — akkor bekövetkezik az a jobb kor, a melyben az egy hazában élő népek a Hazához való ragaszkodásban, a törvények iránti tiszteletben, s az egymás iránti szeretetben fognak vetélkedni, nem pedig felidézni azt a szerencsétlen és áldatlan harcot, a melynek vége rendszerint a köznyugalom felzavarása, a faji és felekezeti ellentétek kiélesedése, s ennek nyomán a törvényt és a társadalmi jogrend felforgatása szokott lenni.

A szatmári emléksorok írói igen nagy és megbüntethetetlen szolgálatot teljesítettek első sorban az oláh nép vitális érdekeinek, a mikor a nép szeméről azt a hálgyot akarják eltávolítani, a melyet az agitátorok gonosz keze vont a szemük fölé, csak azért, hogy a nép ne láthasson tisztán, s vakon higgyen az álrőféták gonosz tanításainak, s vakon hordja zsebükbe a — lig a filléreket.

Ismételtén figyelmébe ajánljuk mindenkinek a szatmári Emléksorokat, s az azokban foglalt igazságokat.

Olvassa el azokat elsősorban az a nép, a melyhez intézve van és értse meg belőlük, hogy sorsát csak azon az uton javíthatja meg, a melyet az Emléksorok bölcs szerzője megjelölt, s a mely a mi hitünk szerint is egyedül vezethet a várt eredményhez.

Mutatóul adjuk a következőket:

„Az oláh liga és néhány belföldi agitátor a magyar nemzet és a magyarországi oláh lakosság között érezhető viszályt támasztott s ennek folytán a politika terén fölmért a magyarországi oláh kérdés. Ennek a jelentőségét nem lehet tagadni és kicsinyelni.

A magyarság ismeri is ennek a kérdésnek egy a lényegét, mint a fontosságát. Innen van a bizalmatlanság az oláhok iránt.

A liga felbujtása folytán oláh törekvés lett: a „magyarországi oláhokot külön álló nemzeté alakítani, külön politikai jogokkal felruházni; majd Erdélyt Magyarországtól elszakítani s elébb külön fejedelmességgé tenni s végre Erdélyt a mai Oláhországgal egyesíteni.

E törekvés sérti a politikai magyar nemzet integritását, sérti Magyarországot területi épségét s e két irányban a törekvés magyar alkotmány- és nemzet ellenes s egyértelmű a nemzet és haza árulás kísérletével.

Erdélyt elszakítani Magyarországtól és Oláhországgal egyesíteni akarni s ekként a Habsburg-ház uralma alól is elvonni igyekezni: — hűtlenség és árulás a Habsburg-ház ellen is. A jogtalan törekvés — mint látható — vérontás nélkül nem valósulhat.

A bűnös módon felidézni kívánt polgár-háború azonban mind a magyarra, mind a hazai, mind az oláhországi oláhokra veszélyes lenne; mert egymást pusztítva, gyengítve, mindkét nemzet annál hamarabb kerülne az orosz hatalom alá s mindkettő elveszítethetné külön álló hazáját, szabadságát, nemzeti létét.

Pedig mindkettő elmondhatja, ha saját kis hazájára tekint és gondol, hogy a nagy világon nincsen számára hely, a meglevőn kívül. A magyar hoppelgárnak, legyen az magyar vagy oláh nemzetiségű, egy iránt törekedni kell a béke és egyetértésnek közöttük leendő fenntartására. Közös erővel és egyetértéssel kell törekedni mindkét faj közmívelődésének előmozdítására. Társadalmi téren ápolni kell a jó viszonyt. Ha a jelen viszonyok közt a béke és egyetértés jelensége mutatkozik, azt meg kell figyelni s a testvéri érzelmek kicserélni egymással.

Egyéni és társadalmi jogaink közösek, egyenlők; emberi szabadságunk közös: fejlesztük ezeket s a félreértésnek ne dobjuk oda martalékul. Egyik fél óvakodjék a jogtalan törekvésektől, a másik a szigor túlhajtásától s talán az egyetértés és a béke az egész vonalon helyreáll közöttünk. Vajha minél előbb láthatnók és érezhetnők, hogy a viszály az egész hazában elmúlt s a magyarok és oláhok egymással kezét fogva, haladnak a békés fejlődés útján s egyesülve vagyunk a koronás magyar király iránti hűségben s a magyar hazának mint Magyarországnak igaz szeretetében.”

Politikai hírek.

Pártértekezlet. A függetlenség és 48-as párt tegnap d. u. 6 órakor Bartha Miklós elnöklété alatt értekezletet tartott, me-

lyen a képviselőház legközelebbi napirendjére kitűzött apróbb tárgyak nyertek elintéztést.

A horvát bán Bécsben. Khuen-Héderváry gróf, horvát bán, mint a „M. Á.” megbízható forrásból jelenti, a király Bécsbe hivatta. A bán egyenesen Bécsbe utazott és a magyar államférfiakkal nem is beszélt.

Gróf Zichy Nándor Bécsben. A napokban szó volt arról, hogy Zichy Nándor grófot a király rendelte fel Bécsbe ad audientum verbum, hogy Zichyt nyitirai állítólagos „főhercegi” nyilatkozatáért kérdőre vonja. Gróf Zichy Nándor most visszaérkezett Bécsből s a lapoknak azt a híresztelést határozottan megegyeztet. Az audienzia története értesítésünk szerint a következő volt: Gróf Zichy Nándor önmaga jelentkezett Pápay Istvánnál, mint a kabinettiroda főnökénél audienziára. Pápay ugyancsak táviratilag tudatta Zichyvel az audienzia napját és óráját s ehhez képest gróf Zichy Nándor fölutazott Bécsbe. Természetes, hogy a kihallgatáson gróf Zichy Nándor csakis a saját politikai álláspontjáról beszélt a királlyal, a kinek elmondta a helyzetről való nézeteit is. Különbben is elképzelhetetlen dolog, hogy a nyitirai választás ügye is szóba ne került volna, minthogy a gróf maga is tanuja volt az apr. 24-iki eseményeknek. A király hír szerint gróf Zichy Nándort igen kegyesen fogadta s sokot szíves modorában bocsátotta el. A kihallgatás körülbelül 20 perczig tartott.

Májusi zavargások.

Budapest, május 2.

Mig itt Budapest teljes csendben folyt le Május 1-seje, addig Ujpesten meglehetősen csapongások voltak a rendőrség és a munkások közt, melyek esetleg komolyabb zavargásokra is adhattak volna okot.

A „Danubius”-féle hajógyár munkásai ugyanis fél négy órakor zászló alatt és zeneszóval akartak kivonulni s már meg is indultak a külső váci uton, hogy a rákospalotai erdőbe menjenek. A mint ennek Kolozsváry ujjesti kapitány nesztét vette, gyalog és lovasrendőroket rendelt ki eléjük, a kik a vasut sarkán várták a munkásokat. Önmaga pedig a munkások közé ment s a váci-uton felszólította a munkások vezetőjét Keipert Ödön hajógyári előmunkást, hogy a zászlót küldje vissza, a zenét szüntesse be s a munkásokat osszassa szét.

Erre azonban sem Keipert, sem a többi munkások nem hederítettek, mire Kolozsváry kapitány rendőreihez sietett.

E közben a tömeg megnagyobbodott, mert a Fő-ut 77. sz. a vendéglőben az ujjesti munkásképző kör tagjai csatlakoztak hozzájuk vörös-fehér zászló alatt. Így több százra fűlszaporodva a Mező utcán át a pa-

mut-gyár felé vonultak a munkások. Tovább azonban nem mehettek, mert itt a rendőroket utjokat állták.

Kolozsváry kapitány rendeletére a rendőroket munkások közé rontottak, hogy a zászlót elvegyék tőlük s a tömeget szétűzzék. Erre a zászló körül elkeseredett harc támadt a rendőroket és a munkások között. A munkások kövekkel és botokkal támadták meg a rendőroket, ezek viszont kardot rántottak. Jó negyed óráig folyt a küzdelem, míg a rendőroket a munkásoktól el tudták venni a zászlót és szétverték őket.

A harcban többen sebesültek meg, de súlyosabb sebet csak Geleta Ádám munkás kapott, a kit fején életveszélyesen megvágta a rendőroket karddal. A rendőroketnek csak két sebesültjük van. Krausz György rendőrokmester és Zamba György 154. sz. rendőroket, de ezeknek sérülése nem súlyos.

Ezt a harcot megelőzőleg szintén véres csatapaté folyt le a rákospalotai erdőben a munkások és rendőroket közt. A rákospalotai erdőbe Kolozsváry kapitány ugyanis két-két emberből álló őrzőroketot rendelt ki, nehogy a munkások hirdetett, de meg nem engedett gyűléstket megtartsák. Az erdőbe nagy számú munkás gyűlt össze s az egyik őrzőroketot: Török II. János 823. sz. és Katernika Alajos 1069. sz. rendőroketek megtámadták. A tulnyomó erejt munkásoktömeg a két rendőroket védekezőstük után, lefegyverezte s úgy összeverte őket, hogy súlyosabb jellegű sebekkel vitték őket a kórházba. Erre azután a fővárosból vasuton és lóháton nagy csapat rendőroket vonult ki, a kik azután minden csoportot elverték.

Hat óra után már teljes csend volt egész Ujpesten és Rákospalotán. A rendőrség a zavargás alkalmából letaróztatta Keipert Ödönt és azonkívül még öt munkást, a kik ellen hatóság elleni erőszak miatt bírói eljárás indítanak.

Mezőgazdasági bajaink orvoslásáról.

Lévay Henrik főrendiházi tag érdekes brosurat adott ki „Néhány szó mezőgazdasági bajaink” orvoslásáról czimen.

A szerző behatóan vizsgálja a mezőgazdasági válságot, mely különösen hazánkra nehezedik súlyosan. Az agrárius bajok két oszlopára főbaja a középbirtokos osztály hanyatlása, a minek főokát a szerző a földhittel hiányos fejlettségében látja, a másik főbajt pedig abban, hogy az alsó földműves, földmunkás elemek nem képesek erős és egészséges kisbirtokos osztállyá kifejlődni.

Olyan intézmény alapítását látja ennél fogva szükségesnek, melynek egyik célja, hogy a hiányos földhittel folyton romló földbirtokos osztályt rendezze, másik célja, hogy nagyobb birtoktestek parcellázásával új kisbirtokos osztályt teremtsen. Azt hiszi a szerző, hogy ha ez az intézmény megalakulna, ez a két főbaj különösen gyógyíthatná egymást, olyformán, hogy az eladósodott, földhittel túlságosan megterhelt középbirtokos osztály nagy részét rendezné.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Május 3.

Madame Toilette.

— Divat tárcza. —

Csábítóan, ésbontóan szép asszony, de némelykor mégis oly rut. Kaczér, szeszélyes, máskor meg maga az etiquette, a szoliditás. A ki ismeri, rajong érte. Leányok almainak megrontója, irigylet női ideálok. Asszonyok, szép arcu fiatalok, kendőzött arcu idősebbek (vén asszonyt nem ismerék!) vakon követik. Fiatal emberek, kiélt rouék ruharáncza minden suhogásáért lelkesednek, rajongnak. — Prózai nyelven úgy hívják, hogy: ruha teszi az embert, műnyelven, hogy: „madame toilette” a divat.

Ott született a varrógép mellett; pesztonkái ibolyaszemű, de mellbeteg, görnyedő varróleányok, kik éjjelt nappalá téve, fájó szemmel illesztgetik, formázzák.

Eleinte semmibe sem veszik.

Rongy, nem egyéb.

Aztán toldják, földják. Ki ezzel, ki azzal. Hányják ide-oda. Hol jobbra, hol balra. A mikor először eszmél, azon veszi észre magát: nem szeretik; örökösen szurkálja szertető mostohája: a tű.

Aztán forma lesz lelőle.

Szegény varóleány, kinek alig van bevető falatja, kopottas viganója, kiczafrangozott a téli kabátja, megdöglött.

A első debute. Hogy oda simul, arra a formátlan testre. Az a sápadtarcu kis leányka, ki alig látszott ki elébb a varrógép mellől, mint királyné jelenik meg.

Ibolyaszemű társnői, a mint ott a zatkáló gép mellett öltik egymásba a fodrot, a tűt, a czérnaszálat, irigykedve néznek szereznyből büszkévé lett társnőjükre.

Mi tette azzá?!

Prózai nyelven úgy hívják: ruha teszi az embert, műnyelven: „madame toilette” a divat.

Aztán kikerül az aszfaltra. Izzó tömegre, izzó tömeg közé.

Megkezdí pályafutását.

Élete!?

Van és nincs. Kérész élet. Tiszta virág. Szűli a percz és megöli a pillanat. Királynővé teszi a nép és detronizálja a moly. Uralodik és bukik. Ismeri a fenségest és a sárt. Szereti a fényt, mert jól tudja, rövid életét ott végzi a szennyben.

Mikor elindul, minden suhanása nyomán élet kél. Blazirt fiuk vérepezeg. Rouék felesemélnék. Utja: diadalut. Rózsafüzért hint leány, asszony sereg. Dédelgetik. Becézgetik. Ki felruhazza, ki csinosítja; más czafrangot aggat reá; némely riktó színekkel bemocskolja.

Tűri; elviseli.

Hisz élete: Kérész élet; Tiszta-virág.

Mert mikor végig járta az aszfaltot, ujjongva vette körül asszony, leány, fiatal ember, égg, egyszerre csak megmúja életét.

Öngyilkos lesz.

Mit unt meg!?

A rajongók bókjait, suttogó szavakat, unalmas dicséreteket. Nem szereti az elismerést, kerülni a tapsot. Éltetője; a szótlán dédelgetés.

Ha nyelhegyre veszik: öngyilkos lesz. Oda kerül megint, honnan elindult. Nyirkos szobába, hova a verőfény is lopva jár. Lézenszó sirásai: a varróleányok. Kezébe adták a fegyvert: az ollót, a tűt.

*

Most is utra készül. Vidáman, boldogan. Mint ki nem ismeri a mult történetét, nem tudja, miként buktak el testvérei.

Ajánló levele: a szezon.

Nem az a verőfényes. A nyári napsugaras. Hanem az igazi szezon: a mely ott nő nagygyá: párolgó tea mellett (five o'clock) vagy zizegő lángu csillár alatt (danse boston.)

Melyik igazi eleme!?

Mindkettő. Az egyik levegő, a másik a tűz. A five o'clock élesíti a danse boston.

Asszonyok a párolgó tea mellett szeretik, kék szemű, szőke leányok keringőzve, csillár alatt. Asszonyoknak máz, leányoknak decoratio. Asszonyok kiszinezik, leányok egyszerűsítik. Asszonyok hatnak vele, leányok lebilincselnek. Asszonyoknak kezében játékszer, leányoknál bijou. (A játékszer időtöltés, a bijou csak pipere.) Asszonyok megsemmisítik, leányok, ki meddig, becéznek.

*

Olyan ez a divat, mint a nép phantáziája, vagy a mesebeli óriás, átszökel percz

alatt, ha kell évszázadokat. Nem ismeri a chronológiát. Maga a rhapsodia. Kipked-kapkod, hol ide, hol oda, mintha csaknem is egy görnyedt varró leány, ha nem egy örült lenne a pesztonkájá.

Tavaly teszem fel az empire jártá. Egy darab részlet a ledér császárság világából! A női testre, a költemények költeményére rá hullott egy lepel. Ma a harminczas-negyvenes évek vetik előre árnyékuk, megjelenik a krinolin előhírnöke: a harang-alj.

Ép így a színekben. Tavaly a nil zöld az olive ez a bájós, szemnek, léleknek oly jól eső szín, uralkodott, az idén, valószínűleg egy kávé néni találmányára, kiszorítja ezt a kávébarna.

Tavaly a bali toilette-nek alig volt dísz. A testhez simuló, formát kidomborító empirenek nem volt szüksége olcsó hatás-eszközre: czafrangra, díszre. A wateau „faltni” (magyar szó!) is eléggé imponált, bezzeg a harang-aljunak a bálteremben szüksége van nagyszemű chrysantiumra, vagy szív alakban csoportosított Margarethára.

Van-e a toilette-nek beszéde. Maga a divat beszédes. Többet mond, minden üres szónál. Ha kell ömleng (a pongyola) társalog (a látogató-toilette) és néha napján még a pathosra is ráfanyalodik (az uszály).

Egyszer kihagattam a suttogásukat. S az, hogy van beszédjük az bizonyos. A vizek csobogása, szélnek zugása, tűznek sistergése, hamunak zizegése, ép oly beszéd, mint a ruha susogása.

Milyen büszke volt az uszály. Beszélni

tudott bali sikerekről, fényes termekről, keringőről, hol oly sokszor akadály, egyesítve magában mindazt mire a simpla látogató ruha, meg a negédes pongyola hivatkozott. Tudott beszélni, szellemesen, pajkosan és érzelelge, mint ott a budoirban szokás.

De nálánál boldogabb volt a pongyola. A merő csipke és szerb vászon. Hisz neki betekintése van a legelrejtettebb helyekre. Odaférközik, honnan kandi szemek ki vannak zárva. Beszélhet szerelemről, boldogságról, érzelmekről és — érzékekről. Az ő világa, a halványan világított rózsaszínű budoir poétikusabb az uszály csilláros bali terménél és minden suhanásában több a frivol érdekesség, mint kolegájánál; az uszálynál.

Maga a józan uridáma: a látogató ruha. Egyszerű de tetszetős. Nem ismeri a feltűnést, nem keresi a hatást. Eszközei: a szelidesség; az alak. Ha ez nem kél segítségére, hiába minden erőlködés.

*

Eljutnak mindentvé.

Fénytől a homályosig, mindentvé.

Tanulnak, látnak mindent, sőt némelyek etiquette-t teszik a keresetlen egyszerűtől, csak egyre nem tudják megtanítani ezt a fin de siècle világot, a mire pajzán La Mascotte is már rég oktatja!

Si j'at changé des vetemens.

Je ne change pas des sentiments.

Náményi Lajos.

A szerző eszméje az, hogy a föld-birtok a mai viszonyok közt csak fele értékben terhelhető meg kölcsönrel; ha ennivel meg van terhelve, akkor a földbirtokos hitelképessége ki van merítve, azon túl tönkre megy. Olyan hitelintézet létesítéséről kell tehát szólni, amely gondoskodik, mely első sorban gondja alá veszi azokat a földbirtokosokat, akik a mai földhitelviszonyok között a tönkremenésnek vannak kitéve, holott még mindig reális értékek tulajdonosai s így észszerű eszközökkel s minden kockázat nélkül megmenthetők. Olyan hitelintézetet kellene — ugymond — teremtenünk, mely vállalkozhatná arra, hogy a földje hitelképességét kimerített földbirtokosnak ugyszólván ügyvédje, pénztárnoka és tanácsadója lesz, azt terhelőit megszabadítja, ügyeit rendezi s részére birtokának megtehermentes fele részét minden körülmények között megméri. Ezt a feladatot Lévy Henrik szerint a hitelintézet csak egy uton oldhatja meg: a jelzálog teher összegének megfelelő birtokrész megvásárlásával. Hogy azonban a hitelintézet a birtokosok rendezése céljából birtoktesteket vásárolhasson, feltétlen szüksége volna egy olyan klientélára, mely tőle az így megvásárolt birtokterületeket késedelem nélkül átveszi.

Ilyen földet vásároló klientéla minden kétséget kizárólag bőséges állama rendelkezése a hitelintézetnek, miután a magyar mezőgazdasági válság másik szembeszökő tünete az, hogy a földművelő-osztály alsóbb rétegeiben megvan a földbirtok szerzésére irányuló természetes erős vágy, nemkülönben a földbirtokvásárlásra a vagyoni képesség is mindennek dacára eddig ezen földművelő elemek eladói kisebb birtoktestek hiányában, földbirtokhoz csak nagy nehezen, vagy éppen nem juthatnak. A földművelő osztály alsó rétegeinek ez a földbirtoktól való elkártsága a legnagyobb oka ama veszedelmes mozgalmaknak, melyek agrár-szocializmus nevezet alatt ismeretesek s melyek a legutóbbi években annyi gondot okoztak a kormánynak és a hazaszerető magyar társadalomnak.

Alig családomb, ha az agrár-szocializmus gyökereit nem a földművelőhelyi, vagy egyéb helyeken tapasztalt munkás-zavargásokban s nem is a külföldi szocialisták léha és gonosz ingatósaiban, hanem helyben keresem. Magában a mezei munkás proletáriátus létezésében és elszaporodásában van az agrár-szocializmus csírája.

Ha a magyar földműves elem minden rétegének: a kisbérletnek, a gazdatisztnak, a parasztnak és a földmunkásnak is meg volna adva a mód és a jogosult remény, hogy munkája, szorgalma és takaréksága révén földbirtokot szerezhesen, az agrár-szocializmus legerősebb élető gyökere lenne kiirtva. A hol a föld birtokosától senki sincs mindenkorra kizárva, a hol mindenki arra törekszik, s mindenki elérheti azt, hogy a tulajdon-szentségét maga is élvezze, ott a földbirtok és a tulajdon szentsége ellen igató frázisok siket fülekre találnak.

Erső meggyőződése a broszúr írójának, hogy ilyen intézmény alkalmas és helyes módon csakis a magyar társadalom vagyoni és vezető része létesíthet és csakis a tradícionális, hazafias, önzetlen és takarékos szellemben.

E módon és ebben a szellemben mindazonáltal az intézmény minden szubvenzió, minden üzéri spekuláció és minden idegen tőke igénybevétele nélkül is létesíthet, s ha egyszer létesült, mint közszükséglet képező vállalat okvetlenül fel is fog virágozni.

A torjai bűdös fürdő.

Brassó, ápr. 27.

Kedvező hírek szárnyalnak Brassó felé Háromszék-megyéből azon újabb átalakítások építkezések és beruházásokról, melyek a

torjai egy nevezett „Bűdös fürdő” körül Apór Gábor tulajdonos áldozatkészségéből történtek és ma is folyamatban vannak. A ki valaha a Szt-Anna tava és a világhírt torjai szénsavas barlang, röviden „Bűdös fürdő” környékén megfordult, soha sem képes elfeledni azt az impozans hatást, melyet e vadregényes tájék a természet kedvelőjére gyakorolni szokott. Sokan leírták már hazánk e páratlan szépségű vidékét, de minden leírásnál maradandóbb emléket hagy a közvetlen szemlélet. Jól tudják ezt Málnás és Tusnádi fürdőink vendégei is. Innen van, hogy a Szent-Anna tavához és a torjai „Bűdös fürdőhöz” való kirándulás főleg Tusnádról egy évad alatt sem szokott elmaradni.

A tusnádi-fürdő vendégei csoportokba verődve, némelyek az erdőn keresztül gyalog teszik meg a kirándulást, mások kocsiokon Bükzsád-féle a gyönyörű gyertyánfa erdőn hajtatnak előbb a Szent Anna-tavához és onnan a torjai bűdöshöz. Meg volt s meg van az ellenállhatatlan vonzeró a természet ezen két páratlan szép fekvésű regényes vidékén, melyeket mindenki látni akar, ha messzi vidékekről a málnási vagy tusnádi-fürdőkre ment. Nem bir senki úgy hazáig menni, hogy el ne mondhasa övének odahaz: Voltam a Szent Anna-tavánál, voltam a bűdös-barlangban. Szóval úgy tesznek a málnási, de főleg a tusnádi vendégek, mint azok a kik hozzánk távolabbi vidékekről Brassót jönnek látogatni. Ritka az a brassói vendég, a ki egyuttal ki ne rándulna a Károlyi román király által pompás nyári mulató helyévé varázsoltt és költői lelkű neje által oly szépen megékeltt Sinájba.

Ha a torjai bűdös ez ideig leginkább csak kiránduló helye volt a málnási és tusnádi vendégeknek, a folyó nyári évadtól kezdve már abban a helyzetben lesz, hogy nemcsak látogatókat fogadhat egy-két napon, hanem az eddigieknél jóval nagyobb számú állandó vendégeknek is, még pedig kellő kényelemmel is ellátva. Apór Gábor báró pompás épületek építtetett a Bűdös-fürdő közelében 50 szobával olyan pontra, a honnan a kilátás a legelragadóbb. Készen vannak a részint most készült a legkényelmesebb sátautakat. Gondoskodva lesz hirlapokról, szórakoztatásokról. Lesz páratlan hideg édes víz és ásványos fürdő kellő kényelemmel ellátva. Lesz fedett sétatere, fürdő-orvosa, olcsó ellátása, mert egyenként egy szobáért a teljes ellátási díj napjára három forintban, egy szobával pedig két egyének 5 frtban van megállapítva.

E fürdőnek eddig is csak az alkalmas lakás hiánya volt akadály és ennek dacára sokan keresték fel; mert a Bűdös gyógyhatását páratlanul tapasztalták. A lakás és kellő ellátás ezental már nem fognak hiányozni. A pór Gábor báró felfogta a fürdő áldásos misszióját. Meg vagyok győződve, hogy volt-e eddig vagy nem volt világhírű a torjai „Bűdös”, de azaz lesz ezután, minthogy a bőkezű tulajdonos áldozatkészségével lehetővé tette a „bálsányos fürdő” az ő számos ásványos forrásaival, szénsavas barlangjával, és hidegvíz-gyógyintézetével, miután most már a kellő kényelemtől és ellátásról gondoskodva van, rövid idő alatt hazaszerzőnk elsőrendű fürdői közé fog számíttatni.

Végül mondjak el itt egy megtörtént dolgot. Fürdőn voltam, ott volt Herepei Károly enyedi tanár barátom is. Éppen fürdőnk, midőn benyitott oda két vándor enyedi diák. „Hamar öcsém, siessenek önök is ide la!” kiáltott a diákokra Herepei...

„Tanár ur kérem, mi megtesszük, — szólalt meg az egyik diák — csak szíveskedjék megmondani, hogy miféle betegség ellen jó ez a fürdő?”

„Hej öcsém — kiáltotta vissza Herepei — nagyon pompás víz ez annak, a ki egészséges!” A diákok már fürödtek meg. A bálsányos fürdő vizeiről még Herepei barátom sem fogja ezt mondani....

KOÓS FFRENCZ.

Magyar történelmi ereklyék külföldön.

Kolozsvár, május 2.

Közelebről olvastam a fővárosi sajtóban egy újdonságot, mely így szól:

„Az ezredéves ünnep történelmi emlékei között, többszörösen be van mutatva képen az a kard, melyet egykor szent István viselt. Nem érdektelen tudni e mellett, hogy egy magyar utas ezt a kardot milyen szégyenletes állapotban látta Prágában. Keskeny, sötét léposózetten haladtak föl a székesegyház sekrestyéjéből szurtos, rendetlen kamrába, melyet „kincstár”-nak csufolnak. Itt retyenyta, törött és félredobott egyházi-szerek között szette, maszatos almáriomban, mindenféle lim-lom között, ott lóg puszta boríték és tok nélkül a drága magyar ereklye. A szemlélő, ki maga is nagyra becsülte a régi emlékeket, sajgó szívvel fordult el attól a kerettől, melyben e nemzeti kincsünket tartogatták.”

Fájdalom, ez a dolog nemcsak a szent István kardjára nézve áll így, hanem a szent László, Mátyás király és más történelmi nagyjaink több ereklyéjére nézve is.

Most, az ezredéves ünnepély alkalmából mozgalmat kellene indítani abban a tekintetben, hogy történelmi nagyjainknak a nemzet előtt drága ereklyéi a külföldi muzeumok és gyűjteményekből visszaszerzessenek, hazahozassanak és itthon helyeztessenek el.

Azokról, a melyek egyelőre haza nem hozhatók, legalább katalógus volna össze állítandó, hogy tudjuk mi hol van, hogy a külföldre koronként kiránduló magyarok ne csak elvétve bukkanjanak a muzeumokban és gyűjtemény-tárakban e magyar történelmi tárgyakra, hanem előzetesen tájékozva legyenek az iránt, hol szemlélhetik történelmi nagyjaink drága ereklyéit s e tárgyak megőrzése s helyes gondozása felett mintegy ellenőrzést gyakoroljanak. Ily módon nagyon-nagyon sok tárgy visszaszerzésére, maga a látogató közönség befolya s megkönnyítené a munkáját azoknak a testületeknek, a melyek a visszaszerzésre vannak hivatva.

A magyar történelmi ereklye-tárgyak visszaszerzésére különben hivatva van első sorban a „Nemzeti Múzeum”, továbbá az „Erdélyi Múzeum-Egyet” is, melynek elég tekintélyes anyagi ereje van ahhoz, hogy ez irányban is akciót folytathasson.

E tekintetben a munka felosztás úgy volna keresztül viendő, hogy az erdélyi részeket illető történelmi tárgyak az erdélyi részek muzeuma által, a Királyhágón túli részek történelmi férfait és eseményeit illető tárgyak pedig a nemzeti muzeum által volna vissza szerzendők. Az akciót pedig a vissza szerzésre nézve állandóan folytatni kellene.

A Mátyás királyra emlékeztető ereklyék a kolozsvári történelmi muzeumba volnaak gyűjtendő, a mely muzeum így is a Mátyás király Kolozsvárt az Orvárban levő születési házában nyer végleges elhelyezést. Ide kellene csoportosítani rendre-rendre a külföldön levő Mátyás ereklyéket, ide volna helyezendő a Mátyás király kocsija, mely tudunk szerint jelenleg a nemzeti muzeum földszinti részének folyosóján őriztetik.

Sz—ő.

Végtárgyalások a kolozsvári kir. törvényszéknél.

1895. május hóban tartandó végtárgyalások jegyzéke a következők:

2-án Mihály Ezekiel, hamis eskü.
2-án Fritsch Johann Mathes súlyos testi sértés büntette.
2-án Geiger Éva, lopás büntette.
3-án Budai Ferenc, lopás büntette.
3-án Spielberg Oszkár, magánokirathamisítás büntette.
3-án Lázár Vaszi, lopás büntette.
3-án Dreve Non, magánokirathamisítás büntette.
9-én Voda Juon és társai magánosok ell. erőszak büntette.
9-én Morár Ávrám halált okozó súlyos testi sértés büntette.
10-én Oltyán Tódor, gyújt. büntette.
10-én Togyá Vaszilika és neje súlyos testi sértés büntette.
10-én Chiorán György s. t. s. btté.
11-én Kun Gazda János, lopás btté.
16-án Kiss Sándor, gond. ok., s. t. sért. büntette.
16-án Dán János, hat. ell. erőszak btté.
16-án Boros Antal (Laczi), vádlott fel-találásáig ez eljárás a bbbahagyva.
16-án Kerekes István és Fekete János tűzvesz ok. vts.
18-án Kádár Lajos, közokirat. ham. btté.
18-án Rotár Juonás, szánd. emb. btté.
25-én Szabó Róza, hat. ell. er. btté.
25-én Balázs Tódor és Balázs Szimeon, okirat ham. btté.
25-én Biluska Márton, s. t. s. btté.
25-én Tamás Miklós János, s. t. s. btté.
28-án Id. Hutflesz Károlyné és t., csalárd bukás.
30-án Feltor Pantilimon, halált okozó súlyos testi sértés btté.
30-án Streck Mihály, lopás btté. ki-sérlele.
30-án Gergely Ferenc és Gyunya Tanaszie, vall. ell. vétség.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 3.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetésük április végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani szíveskedjenek nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjenk.

Nyáron az egész fürdő évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet, ha azt a kiadó-hivatallal idejekorán közlik.

Zene a sétatérén. A megérkezett májussal megkezdődnek a sétatéri rendezések is. A katonák zenekar ma vonul ki először a sétatérre, és ezután minden kedden és pénteken zeneszóval gyönyörködteti a sétáló közönséget. Ma tekintettel a szép időre és a már javában zöldülő sétatérre, bizonyára sokan vesznek részt az első tavaszi séta kellemes élvezetében.

Esküvő. Ámon Vilmos erzsébetvárosi győztes ápril 30-án vezette oltárhoz Aron Mariska kisasszonyt, Vas Gereben unokáját. Násznapok voltak Szász Domokos ey. ref. püspök és dr. Nyiredy Géza tanár. Tanuk voltak dr. Szentkirályi Gyula törv. bír. és dr. Szentkirályi Kálmán róm. kath. st. titkár.

Bucsueldadás a nemzeti színházban. Szintársulatunk tegnapi bucsueldadás alkalmával a közönség ismételtelen megtöltötte a színházat. Dumasnak rendkívül szellemes színműve, a „Divathölgyek” került színre Nádai Ferencnek vendégfellépésével, ki az idei saisonban már másodsorban lépett föl ebben a darabban nálunk. Az előadás mindenösszhangzatos és sikerült volt. Nemcsak Nádai Ferenc, de a mi színészeink is mind megállták helyüket; tudták szerepeiket és jól játszottak. Hunyady Margit igen művészi alakítást nyújtott; Góth Sándor pedig egyikét mutatta be az este legjobb alakításainak, a mit tőle láttunk.

Az idei saison a tegnapi előadással véget ért. Mi lesz a jövő saisonban, még most nem lehet megmondani. Fog-e beállni nagyobb változás a kolozsvári színház rendezésében; létrejön-e a kívánt államosítás, nem tudhatni. Annyi biztos, hogy a mostani bizonytalan helyzet igen hátrányára van és volt az idén is színházunknak. A igazgatóság nem mer szerződteni annyi tagot, a mennyi a művészi érdekek szempontjából szükséges volna. S bizonyos, hogy szintársulatunk személyzete jelenleg fogyatékos. E hiányon az igazgatóság az idén elsőrendű művészek vendég szerepeltetésével igyekezett segíteni. Az egész kolozsvári közönség nagy érdeklődése mellett felléptek az idei szezonban színpadunkon: Kúry Klára kisasszony, Jászai Mari asszony, Nádai Ferenc, továbbá Strakosch Febea kisasszony, ki szép és iskolázott hangjával, drámai játékaival művészetével s egyéniségének bűbájával valóságos lázba ejtette a kolozsvári közönséget, s oly diadalokat aratott nálunk, — mely pártját ritkítja — A kisasszony most a vidékre is elkíséri szintársulatunkat, mely ma reggel különvonaton Marosvásárhelyre utazott, a hol a társulat mintegy hat hétig fog játszani, azután néhány előadásra Brassóba rándul, onnét aztán valószínűleg hazatér a társulat Kolozsvárra, hogy a nyári színtérben kezdje meg előadásait.

Színészeink elutazása. A kolozsvári szintársulat ma reggel 8 órakor kocsiokon vonult ki a vasúti indóházhoz, hogy külön vonaton M.-Vásárhelyre utazzék. A társulat tagjaival utazott Ditrői Mór igazgató és Strakosch Febea kisasszony is. Az indóháznál sokan jelentek meg a közönség köréből, hogy bucsut vegyenek a társulat ismerős tagjaitól. A különvonat fél kilencz órakor indult ki az állomásról és délután 1 órára érkezik Váásárhelyre, a hol holnap „Bánk-bán”-nal kezdik meg az előadásokat. Marosvásárhelyen körülbelül egy hónapig tart előadásokat a társulat és aztán Brassóba mennek, honnan július végével térnek vissza Kolozsvárra.

Czirkusz. Még nem volt olyan sikerült előadás minden tekintetben a czirkuszban, mint tegnap este. A műsor oly változatos és élvezetes volt, hogy a nagyszámú közönség folyton tetszésnyilatkozatokkal kísérte az egyes programmpontokat. Különösen kiténtek az Eltons-testvérek, kik ügyes és merész mutatványaikkal valóban meglepték a közönséget. — Igen mulatságos s szerfelett mulattató volt a gazdag műsor utolsó pontja az „Utazás akadályokkal”, a melyet szintén a világhírt Eltons-testvérek adtak elő. A

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XXIII.

A Terrasson.

(Folytatás.) (66.)

Ez évadban a szép Belfieldnt mindenütt meghívták és az ő tőde fiatal szépsége sok olyan ajtót megnyitott Baddeleyné előtt, melyek mindez ideig zárva voltak előtte.

A Baddeleyné gyémántjairól furcsa történet keringett, melynek a részleteit egész hitetlenek csak kevesen tudták, de azok nem felejtették el, — a közönség csak azt tudta, hogy volt valami olyanféle története, a mi a gyémántok viselőjének nem vált becsületére.

Második kötet.

I.

Az nem lehet.

Lady Belfield vissza ment Devonshirebe, le volt hangolva, hogy Londonba léte alatt a fiatalabbik fiát, oly keveset látta és nem volt meglepődve annak a házi dalaival.

A házasság mely nem volt egyesülés, az az élvezet hajhászat mit férj és feleség ellenkező irányban elkövettek, aggodalommal töltötte el.

Azokat a sötétebb fellegeteket, melyeket Adrián a láthatáron észrevett a matróna ártatlan szemei nem fedeztek fel.

Az ő élet tapasztalata előtt a hűtlen férjek és megcsalt férjek lehetősége ismeretlen volt. A Helén és Valentin házassága.

minden egyébbnek a tekintete vétele nélkül — szerelemről történt és soha sem fordult meg az agyában, hogy ilyen szeretők valaha egymásra unhatnának.

Látta, hogy frívól életet folytattak és nagyon sokszor éltek elkülönítve egymástól, a könnyelműségnek, a bolondságnak és extravaganciának nagyon sok jeleit látta, mind a két részről és ő Londont a gyermekei jövőjére nézve határozatlan félelmekkel telve hagyta el.

De a bűnnek vagy gyaláznak az előérzete nem háborította a lelke nyugalmát, midőn a kis Japán szaloban Heléntől elbucszott éppen mielőtt a Paddingtoni állomásra hajtatott volna.

Délután tízenegy órakor ment oda és Helén az ő fehér muszlin pongyolájában halványan és kimerülve jött ki a háló szobájából.

— Gyermekek, félek, hogy nagyon rövid éjszakád volt — mondá lady Belfield.

— Oh, nem bánaám én akármilyen rövid volna az éjszakám csak aludni tudnék — válaszolá Helén türelmetlenül.

Az én éjszakám mindig hosszúk. A madarak énekeltek midőn haza jöttünk és én azt gondoltam, hogy ha aludni tudnék egy pár óráig én is oly friss lennék a milyenek ők, de ébren feküdtem míg a madarakat a teljes ember váltotta fel és a teljes embert a levélhordó és aztán jöttek az iparosok szekerei.

— Helén, neked az apáságba kell jönnöd; ottan a régi szobáidban csendességet és nyugalmat találsz.

— Oh, mennyire szeretem azokat a régi szobákat, ámbar szomorú gondolataim is voltak bennük.

— Igen, Valentin azt mondja, hogy a fácskánvadászatra vissza megy az apáságba.

— De az az idő messze van nekem.

hogy én addig várjak. Helén, én azt kívánom, hogy minél előbb jöjj hozzám. Egy-negyed tizenkettőre. Édesem, nekem mennem kell. A gyorsvonat háromnegyed tizenkettőkor indul. Isten veled, a viszontlátásig.

És így elváltak, csókokkal és a Helén részéről könnyekkel.

Lady Belfield után alig tevődött be az ajtó, midőn Helén a dívánra vetette magát és arcát a vánszokba temette, hogy zokogását elnyomja.

Valentin a klubban töltött éjszakája után mélyen aludt.

Adrián Paddingtonban találkozott az anyjával és együtt mentek le Devonshireba, egy lefoglalt coupéban elkülönítve, könyvekkel és hirlapokkal, gyümölcsökkel és virágokkal és mindennel ellátva, a mi egy rekkenő nyári napon a hosszú utazást elviselhetetvé teheti.

— Attól tartok, — mondá Lady Belfield hosszas gondolkodás után, hogy Baddeleyné nem a legjobb társ Helénnek, ámbár a nővére.

— Én csak azt reménylom, hogy talán nem éppen a legrosszabb, válaszolá Adrián, az új Quarterlyt letéve. — Csudálom, hogy Valentin nem látja egy ilyen szövetségének a veszélyét.

— Adrián, a vesztély kemény szó.

— Én nem tudok mást használni. A szép Belfieldnével, a ki a legutolsó felkapott dívat a szépségben, nem volna szabad Londonban mindentől találni a férje nélkül, és olyan asszonynak a gardirozása alatt, a milyen Baddeleyné, egy olyan asszonnyal, a ki azzal dicsekszik és büszke rá, hogy mindentől három vagy négy férfi kíséretében megy el.

— Adrián, mindezek nagyon szomorú dolgok.

— Igen, ezek nagyon szomorú dolgok voltak, és annál szomorubbak, mert Lady

Belfield és Adrián semmit sem tehettek, hogy a könnyelmű férjét és a frív feleséget a tönkremenés felé való haladásukban megállítsák.

Belfield Konstancia érezte, hogy az idősebbik fiával való társalgásában e tárgy felett időzni nem használt semmit. Ő azt óhajította volt, hogy az Adrián hazajövelekor, minden vidám és kellemes legyen előtte; és ime, az ő saját nyugtalansága és féltelme a másik fia miatt, lehetetlenné tették a boldogságot.

Egy reggel, egy hét múlva a hazaérkezése után meg volt lepette a Heléntől kapott levél által, mely sietre és az igazgatóság felmegyárazhatatlan jeleivel volt írva.

— „Kegyet azt mondta, hogy az apáságban csendességet és nyugodalmat talállok és hogy minél előbb kíván látni — írta Helén. — Mehetek most rögtön? — Halálosan meguntam Londont s ezt az évadot és azt gondolom, hogy az álmatlanság megölne ha még hosszabbban folytatnám az ilyen életet. Valentin el lesz foglalta a versenyekkel, tehát igazán nincs szüksége itthon reám, miután ő maga is nagyon ritkán van itthon. — Édesanyám, mehetek magához holnap reggel? Én nem várom be a levelet, de a tizenegy óra negyvenöt perczkor induló gyorsvonattal megyek, ha visszatartató sürgőnyt nem kapok.”

Az a telegram, melyet lady Belfield e levélre válaszlat küldött, a legszeretetteljesebb meghívást tartalmazta. „Kér meg Valentin, hogy jöjjön el veled ő is, ha bár csak néhány napra” — volt az izenetben az utolsó mondat.

Lady Belfield maga ment Helén elibe az állomásra. A pererron előtt, midőn a vonat lassan berobogott, s az első pillantása a fiatal asszony arcára megrémítette. Az a halványosság, melyet a bál után való reggelen látott, mostanra majd nem kísérteties sápadtsággá változott. Helén borzasztó betegnek látszott és azon a sápadt arcon olyan szenvedésnek a kifejezése volt, a mi minden fizikai pusztulásnál sokkal ijesztőbb.

Belfield Konstanciának sokkal több tapasztalossága volt mint hogy ezt a változást észrevegje, midőn Helénnel a pererronon kezelt szorított, vagy azon idő alatt míg az Apáságba hajtottak.

— Édesem, nagyon örülök, hogy végre nálam vagy — volt minden, a mit mondott.

Helén rendkívül hallgatag volt és hirtelen történt látogatásának az okáról nem adott felvilágosítást. Szeretettel simult lady Belfieldhez, fáradt fejét az anyósa vállára hajtotta és mosolygott, de olyan mosolygással, mely szomorubb volt a könnyeknek.

— Itt oly sokkal boldogabbnak érzem magamat, mint Londonban — mondá. Anyám, magával én oly biztosan érzem magamat.

Mindezeideig bátoraltalanul tartózkodott e bizalmas megbeszélésről; de a tegnapi leveleiben és a mai beszélgetésében az „anya” szó oly természetesen jött az ő hánykodó és sóvárgó szívéből.

— Igen, édesem, te biztonságban vagy velem és Adriánnal. Ő elfelejtette és megbocsátotta a multat és olyltyá tekint tégedet, mint egy nagyon kedves nővérét.

— Az nagyon szép és nemes tőle. De milyen rossz véleménye lehet rólam. Igen, tudom, hogy megvet — meg kell, hogy veszen, a multban tapasztalt viselkedésemért és azon esztelen frívól életért, melyet ebben az utolsó évadban folytattam.

— Helén, most már az évadnak minden frívóltságával együtt vége van. Még arra sem érdemes, hogy gondolkozzunk róla.

(Folytatás köv.)

ki egy kellemes és élvezetes estét akar magának szerezni az okvetlen nézze meg az Ellenszavak-estét fellejtést.

— **Hangverseny.** A kolozsvári filharmonikus hangverseny pönteken. e hó 3-án este 1/8-kor kezdődik a Központi szálló emeleti dísztermében. A hangverseny műsora érdekes és szép, olyan, hogy diszere válhat akármilyen koncertnek. A műsort Wagner Richard „Lohengrin”-ből vett szép részletek nyitják meg. Ezután dr. Gyulai Farkasné játsszik hegedűszóltó zenekar kísérettel: Raff-tól egy cavatinát és Dancianak Részegség című szerzeményét adja elő. Mind két darab egy-egy világhírű szerzőnek jeles műve. Raff svájci, Danda pedig francia komponista, ez utóbbi a párisi konservatórium tanára. A két darab kíséretét zenekarra Müller Ottó irta át, igen sikerülten és gondolat. Végül pedig egy hatalmas művet játszanak el a filharmonikusok: Mozart „Jupiter szimfóniáját”. Mozartól, az ő halhatatlan genieiről irtai fölösleges, mindenki tudja, hogy művei örökbecsűek, de Kolozsvárt évek óta nem hallottunk e páratlan mestertől nagyobb művet. A Jupiter szimfonia elragadó szépségű mű; a milyen egyszerű és könnyen megérthető, olyan tökéletes. Hangszerelése remeke a zenének. A hangverseny szimfóniái közt ezt tartják a legremekebbnak. Főként a fináléja, mely fuga formájában van mestertelg feldolgozva a zenei alkotó erő legszebb megnyilvánulása.

A hangverseny számait a kolozsvári műkedvelők legjavából alakult zenekar, melyet a katonazenekar játszik, a terem akusztikája is pompás. A hangverseny egyike lesz a legelvezetesebbeknek.

A legmelegebb figyelmébe ajánljuk a közönségnek ezt a hangversenyt. Értésteilünk szerint több erdélyi vidéki városból jönnek zeneőrök és zenekedvelők a hangverseny meghallgatására. Annál inkább számíthat a filharmonikusok társasága arra, hogy törekvését néhány klasszikus zeneművet jól bemutatni. — Kolozsvár előkelő közönsége támogatni fogja.

— **Elkobzott lapok.** A „Nép szava” cz. szocialista lapnak ma Kolozsvárra érkezett számait a rendőrség elkobozta. A munkás lap hír szerint lázító cikkeket tartalmazott.

— **A kolozsvári felsőbb leányiskola növendékeinek önképzőköre** f. hó 5-én vasárnap d. u. 3 órakor a redoute nagytermében záró ünnepélyt tart a következő változatos műsorral: I. Szakasz. 1. Karda. A reményhez, Stark-tól énekl a önképzőkör énekkara. 2. Titkári jelentés, irta és felolvassa Birinyi Janka VI. o. n. 3. Az ibolya álmai, Tompa Mihálytól, szavalja Hajnal Adél III. o. n. 4. cizmalombjáték, előadja Jakobi Emma II. o. n. Népdaok. 5. Ágota kisasszony, Kiss Józseftől, szavalja Bíró Gizella VI. o. n. 6. Hunyady Nyitány, Érkeltől, zongorán előadja Birinyi J. VI. o. n. 7. Élőképek. Tavasz, nyár, ősz, tél. II. Szakasz. 8. Grand galop de concert. Ketterteről, zongorán előadja Ferenczi Irén V. o. n. 9. Szavaltat. Asztalos Gabriella IV. o. n. 10. Melodráma. Az öreg asszony meséje, Várady Antalól, előadja: Debitzky Mariska IV. o. és Esztégár Trézsa II. o. növendékek. 11. A rab, Petőfőtől, szavalja: Szabó Erzsébet III. o. n. 12. La danza, Lisztől, zongorán előadja Lukács Aranka III. o. n. 13. Karénar, Barcarolla. Énekl a önképzőkör énekkara. III. Szakasz. 14. Magyar ábránd. Székelytől zongorán előadja: Diósy Olga IV. o. n. 15. A merengőhöz. Vörösmarty Mihálytól szavalja: Dézi Erzsébet V. o. n. 16. Élőképek, az őrangyal. 17. Cizmalombjáték, Havasi kúrtól, előadja Szegedy Gizella VI. o. n. 18. Népdaok, Énekl a önképzőkör énekkara.

— **A gyógyszerész** majálisát rendező bizottságnak sikerült a mulatság védnökeiktől megnyerni: Dr. Meltz Hugó a m. kir. Ferencz József tudomány egyetem rektorát, dr. Szabó Dénes orvoskari dekánt, dr. Ápáthy István math. természettud. kari dekánt, dr. Fabinyi Rudolf és dr. Lőte József egyet. tanárokat, dr. Issekutz Hugó egyet. m. tanár és Székely Miklós gyógyszerészeket. A majális a jövőreben május hó 20-án lesz. A meghívók köztélkedését a majális érdekében buzgó rendezőség már a napokban eszközli.

— **Telefon éjjeli nappali szolgálat.** Aradi lapból olvassuk a következő újdonságot:

„Éjjeli nappali telefon szolgálat. A kereskedelmi miniszter f. hó 14-én 20653 szám alatt kelt rendeletével az aradi távbeszélő hivatalban folytonos éjjeli-nappali szolgálatot rendel el május hó 1-től. Az előnyös berendezésről azon hozzáadással értesítjük a közönséget, hogy május 1-től a távbeszélő hálózat előfizetői a távbeszélőt úgy nappal, valamint egész éjjelen át a tetszésük szerint használhatják.”

Kolozsváron előbb létesült az állami telefon hálózat mint Aradon. Kérdezzük a kolozsvári postaigazgatóságot: miért nem tesz lépéseket az iránt, hogy Kolozsváron is egész éjjeli szolgálat létesítenessék? Nálunk annyival inkább szükséges volna az éjjeli szolgálat, mert a vonatok érkezése után és indulása előtt igen sokszor tüleli ügyeket kell a közönségnek eligazítani. A telefon arra való, hogy a közönség ne csak fizessen érte, hanem éjjel nappal használhassa is.

— **Kinevezések a pénzügyminiszteriumban.** A király — mint a hivatalos lap mai száma közli — Szántó Samu osztálytanácsosi címmel és jelleggel, felruházott miniszteri titkárt, Benedek Sándor királyi tanácsos pénzügyigazgatót. Andránszky Antal osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott pénzügyi tanácsost és Gabrovitz Ede miniszteri titkárt pénzügyminiszteri osztálytanácsosokká kinevezte, Makay Sándor és Tomházi Gyula jogügyi tanácsosoknak pedig a jogügyi főtanácsosi címet és jelleggel díjmentesen adományozta.

— **Sorsolások.** A hitelsorsjegyek húzásánál mint Bécsből írják, a következő sorozatokból húzták: 29 122 410 446 571 1020 1158 1259 1336 1404 1933 2164 2596 2654 2735 3344 3782 3964 4180. A főnyeremény az 1933 sor. 52 szám nyerte, második nyereményt 3964 sor. 50 szám, a harmadik nyereményt 4180 sor. 60 sz. nyerte.

Az 1890-s oszt. államsorsjegyek szerdán húzásánál, mint Bécsből írják, a 300,000 frtos nyereményt az 1996 sor. 13 sz. nyerte, a második nyereményt 50,000 frt 5744 sor. 14 szám nyerte, a harmadik nyereményt 25,000 frtot 15877 sor. 3 sz. nyerte 1000 frt tot nyertek 3146 sor. 7 sz. és 13309 sor. 1 sz., 5000 frtot nyertek 246 sor. 3 sz., 1996 sor. 3 sz. 6303 sor. 1 sz., 6999 sor. 14 sz., 8249 sor. 16 sz., 9014 sor. 15 sz., 9583 sor. 9 sz., 10055 sor. 1 sz., 10395 sor. 1 sz., 14127 sor. 4 sz., 14546 sor. 14 sz., 15877 sor. 5 sz., 16740 sor. 11 sz. 17552 sor. 9 sz. és 18909 sor. 3 számú sorjegyek.

— **A „Magyarország Vármegyéi és Városai”** művek első kötete, mely Kassát tárgyalja, melynek gazdagon illusztrált történeti részét már volt alkalmunk látni, nem sokára a közönség előtt lesz. A szerkesztőség még a nyár elején megkezdte a kolozsvári nevezetességek fölvételét, minthogy az első közt Kolozsvárt és Kolozsvármegyéjét önjátja megjelölni. A mint annak idején tudattuk, a mű irodalmi szervezésére az erdélyi vármegyekben a szerkesztőség az Erdélyi Kárpát-Egyesületet kérte föl s annak tanácsával és közreműködésével kíván élni, hogy ekképpen teljes szakavatottsággal legyenek vármegyéink ismertetve. A mellékletek, melyek az egyes füzetekhez jönnek, valóban szépek. Kolozsvár képe épp oly nagy és szép alakban fog jönni, mint azt Kassa képen látjuk, mely a mellett, hogy hű, művészi gazdag kiállítás, megeléveitől előtűnik a város egész képét.

— **Árvíz Vasmegyében.** Szombathelyről táviratozzák: A több, mint négy napig szakadatlanul tartó esőzés következtében a körmendi járásban a Rába és Pinka folyók mindenfelé kilétek medrökből, viz alá borítván Pinka-Mindszent, Csákány, Vassalla, Horvát- és Magyar-Nádálka, továbbá Kürmend, Szécsőd, Hollós és Rába-Hidvég községek határait. Az árvíz órási károkat okozt egy vetésekben, mint a még vetés alá került földeken, számos hidat elsodort már; a közlekedés sok helyen egészen szűnetel. A víz a községekbe is behatolt és emberélet is esett áldozatul. Kürmend vidéke a múlt ősz óta most már harmadizban szenved árvízről. A gazdák helyzete siralmas, a jövő aratásra a kilátások nagyon rosszak.

— **Nagy tűz.** Kassa-Ujfalura, a Kassa város tőzsomszomságában levő s sortéstelepeiről híres község lakóira a május elseje nagy veszedelmet hozott. Kigyuladt egy ház a attól mihamar 36 ház borult lángba melléképületeivel együtt. Mind a harminczhat ház leégett, mert a szélben gyorsan harapódzott tovább a tűz. Hogy az egész község le nem égett, az csak annak köszönhető, hogy a kassai tűzoltóság s egy század katonaság sietett ki a veszedelemben levő község segítségére, a mely csakhamar lokalizálta a tüzet.

— **A marosujvári sóbánya hivatalban** elkövetett visszaélések ügye is szóba jött a képviselőház tegnapi ülésén. Lukács László pénzügyminiszter: Horánszky Sándor március 9-ikén egy interpellációjában, melyben — átnyújtotta a marosujvári sóbánya munkásainak egy panaszos iratát azt kérdezte, hogy hajlandó-e az azon iratban foglalt panaszok ügyében azonnal vizsgálatot rendelni, és hogy hajlandó-e a netalan találandó visszaélések megszüntetése iránt intézkedni és eljárásról a képviselőháznak jelenté tenni? A vizsgálat bizottság már egy nappal előbb, t. i. március 8-án megjelent a helyszínen. A vizsgálat eredménye az, hogy minden munkás vallomásaiból kiderült és jegyzőkönyvileg konstátált, hogy tulajdonképp nem most fennálló visszaélésről van szó. A többség a választ tudomásul vette.

— **A Budán felállítandó egyetem ellen.** A székesfőváros IX. ker. képviselő testülete értesülvén, hogy a dunajbparti kerületek orsz. képviselői az összes ottani polgárság nevében a miniszterelnökhöz és a közoktatásügyi miniszterhez emlékiratot nyújtottak be az iránt, hogy a budapesti egyetem a budai oldalra helyeztessék át, ezzel szemben határozatilag kimondotta legutóbb tartott értekezletén, hogy a tervet nem csak az orsz. pénzügye, de különösen az egyetemi képzés és a nemzeti kultúra érdeke szempontjából károsnak és elhibáztatónak, sőt kiviételnek tartja, s hogy ha annak megvalósítására bármely kedvezményezés történnék, az ellen egy a fenntebb megjelölt országok érdeke, mint a dunaparti városrészeknek a létező állapotokhoz s azok okszerű továbbfejlesztéséhez köztött fontos és jogosult érdekei szempontjából leghatározottabban akcióba fog lépni.

— **A laibachi katasztrófa.** Laibachból írják: Tegnapi éjjel 1 óra 30 perckor erős földrengés érzet, a mely több mint

egy másodpercig tartott. A lakosság menekült a házakból. Új károkat nem konstátáltak. A házak állapotának megvizsgálása után kiderült, hogy az épületek 10 százaléka lerombolandó, 80 százalék restaurálendő lesz. A vizsgálat szerint 2825 ember lakik sárakban, barakkokban, nyilvános helyeken, waggonokban és nyilvános épületekben. A házak lerombolását és megtámasztását a tulajdonosok vagyontalansága esetén a város költségén eszközlik.

— **Velenceiből.** Szombaton reggel Velence lakossága nem csekély meglepetéssel látott ép a dozsepalotával szemben a vízen egy hóféhér hajót megjelenni. „Angol hajó” — mondá a nép, a mely megszokta már az olyan luksushajókat a melyeknek a színe a Lohengrin hatványának színéhez hasonlít, angol hajónak nevezni. De ez a hajó a „Miramare” volt, vagy a mint a velenceiek nevezik „l'yacht dell'imperatrice” a nélkül, hogy valamely nevet tennének hozzá, hanem inkább találgatják a magas személyiségek neveit a kiket a hajón képzelnek. A királynékné nevét azonban sohasem találják ki, annyira meg tudja övni az inkognitóját. Egész nap apró gondolk. czirkáltak a pompás hajó körül, kíváncsian lesvén hogy kik vannak abban, este pedig a Riván valóságos emberáradat nézte a „Miramare” hajó gyönyörű villamos fényét. Úgy nézett ki a sötét éjben mint egy uszó tündérpáloca. A számtalan apró nyílás, melyből fény áradt ki, olyanná varázsolta a hajót, mintha az egy transparent lett volna. De egy másik illumináció megzavarta a nézők kíváncsiságát. — Az égen ugyanis hatalmas villám csikázott. Az égboltozatot sötét, fekete fellegek tornyosultak és az apró gondolk. oda menekültek a hidak szárnyai alá. Következtek aztán a mennydörgések, a melyek ugyancsak megrezgettették a levegőt. Egyszerre csak óriási jégeső hullott alá, a mely rettenetes visszhangot keltett a paloták fedelén. Az ablakok ezer száma hullottak alá csörmpölve a kövezetre és a galamnak is élettelenül peregték le a jég által agyonütve. Egy negyedóráig tartott a pokoli idő; a levegő roppant lehűlt és a nyűvénnyel is erősen megsínylették az időjárás szeszélyét.

— **Szondi két apródja.** A történelemben és a költészetben is szereplő két apródrol a legtöbb időig semmit sem tudtak. Egy régi levélben, melyet Ali budai basa irt Krušić János zsitvai kapitánynak, szó van e két deákrol s a levélben még nevük is előfordul. A levél erre vonatkozó része így szól: A hol pedig kegyelmed gyermek felől ir, az én nekem híremmel nincsen és nem tudom, micsoda gyermek, és ki neve és kinél vagyon és ha régen fogtak, én arról is a kegyelmed barátságáért gondolt viselek. Itt én nálam két gyermek vagyon, deák, kiket Zondy Györgytől vettem el. Egyiknek neve Libardy és az másiknak Sebestyén.

— **Érdekes irodalmi pörben** itélt a napokban a budapesti kir. törvényszék. A „Jókai” című lap ugyanis Kóbor Tamás neve alatt közzétette ennek egy tárczáját, mely az író egy novellakötetében jelent meg. Minthogy azonban a lap nem közölte a forrást melyből azt vette, Kóbor Tamás pedig a közlése bele nem egyezett, ügyvédje után szerzői jog birtolása címen pört indított a „Jókai” szerkesztője, Keleti Ö. Lajos ellen. A pörben Keleti azzal védekezett, hogy mutatóvány-tárczákat átvétele — valamely épen megjelent kötetből — irodalmi szokás ö eleget tett kötelességének, a midőn az író nevével alá tette. A panaszos a bpesti törvényszék meghallgatta a dr. Jókai Mór elnökele alatt álló szerzői jogi szakértő bizottságot, a mely Falk Miksa referálása alapján azt a véleményét adta, hogy a mutatóvány-tárczákat átvétele meg van engedve, de csupán a forrás világos megjelölése mellett, s a szerző nevének egyszerű megemlítése nem elégséges. A budapesti törvényszék erre úgy ítélte hogy megállapítván K. Ö. Lajos részéről a jogbitorlást, öt behatálatlanság esetén két napi fogházra átváltóztatandó 20 forint kártérítésre, 20 forint pénzbüntetésre és 108 forint perköltség megfizetésére ítélte.

— **Felfedezett emberfaj.** Lapque Louis, a hírneves francia kutató, a párisi zoológiai kiállításon nevezetes, etnográfiai érdekű arcképeket mutatott be, a melyet ő a francia kormány megbízásából történt utazásából hozott oda. Ő ugyanis az andamani szigetcsoporthoz egy majdnem egészen kiveszett új emberfajnak jött a nyomára, a mely kevés számmal Dél-Ázsiában, a malayi vidéken tartózkodik. Ez a „negrotis” faj, — a mely egész fekete bőrű. A göndör haj kivételével teljesen különbözik az afrikai négerfaj testalkotásától, a mi a koponyát, arcot, és általában a test egész anatómiai szervezetét illeti. Ropant kicsinyek, közülük még a legnagyobb sem ér fel a középmagaságu európai ember válláig. Ez a faj legtöbbetesebb példányokat mutatja fel az Andaman szigeten. A negritók h a l a s z a t b o l s v a d a s z a t b o l ének. — Meztelentül járnak és f a h é b o l készült szíjait viselnek. Fekete testüket mindféle zsiradékkal és festékekkel kenik be. Egy fahangszer dudálása mellett táncolnak, nyilaik és szerszámok gyöngyökkel vannak ékítve. Mitűn Lapque három hétig tanulmányozza őket az expedíció Mergonja ment, alsó Birma kikötőjébe, hogy megismerje az arczhipelagus halásznépét is, a mely az ő bérkájában lakik, Onnan Poulo-Pinangba mentek, a hol ismét negritokra bukkantak. Lapque minden vidékről számos arcképet, koponyát, fegy-

vert, ékszer, és szerszámot hozott magával, a melyek mind a párisi muzeumban vannak kiállítva.

IRODALOM.

Verne Gyula összes munkáinak egyedül jogositott képes magyar kiadásából a 6. és 7. füzetet küldte be a Franlin társulat. A két füzet a „Rejtelmes sziget” folytatását közli Szász Károly fordításában s rendkívül gazdagon van illusztrálva. Az eredeti diszkidás 27 művészi fametszete magyarázza bennük a regényes és megkapó események sorát. Ez új olcsó kiadás egy-egy füzetének ára 20 kr bármely hazai könyvkereskedésben. Előfizetheti a vállalatra 1 frtjával 5 füzetre, akár a Franklin társulatnál, akár a könyvtárosoknál.

Szerkesztőségi üzenetek.

B. I. Mi úgy tudjuk, hogy Kúry Klára első fellépte alkalmával is saját nevét használta. S a kolozsvári színháznak akkori tagjai megerősített ezen tudomásunkat.

S-í. Ha valamikor valahol pályázatot hirdetnek a lehető legsütletebb versre, ön okvetlenül pályázzék, mert minden bizonynyal elviszi a díjat. De ne igyekezzék ekkor sem sületlenséget írni, mert emigy is az ön verse lesz minden bizonynyal a legsütletebb.

Regőrinek. Mivel verséből úgy tűnik ki, hogy nagyon kedveli a kinimeket, az ön mulattatására ide igtatunk néhány kintimet, melyek annak idején egy rimversenyen dícséretet és pályadíjat nyertek.

Az első, mely dícséretet nyert, így szól: — Fehér hatyu szembe van a theátrummal, Feleségem iszik ottan theát rummal.

A második, mely szintén dícséretben részesült, így hangzik:

— Mond meg azt határozottan Micsoda határ az ottan?

A díjat azonban a következő vitte el:

— Furcsa állat ez a fene kénguru, Nem is jár az, hanem fenéken gurul.

Rögtönzőnek. A rögtönzés még egyáltalán nem a nagy tehetség jele. Voltak írók, kik bámulatos gyorsasággal tudtak dolgozni, mint Kisfaludy Károly és Petőfi Sándor; viszont Arany János és Kemény Zsigmond lassan irtak. De meg egy és ugyanazon író is némelyik művét igen rövid idő alatt elkészítet, másikon pedig nagyon sokáig fáradozott. Vörösmarty pl. a Zalán futását nem egész kilencz hónap alatt bevégezte; „Gondolatok a könyvtárban” cz. hosszú, mely bölcselmi költeményét egy unalmas akadémiai ülésen irta; míg a Szép Ilonka cz. gyönyörű elbeszélése évekig készülődött. De annyi bizonyos, hogy a nagy költők rendszerint tudtak rögtönözni is, ha kellett. Petőfinék összes költeményei között egy igen csinos költemény olvasható O. B. kisasszony-nak cím alatt, melyet a nagy költő rögtönözve irt. Mikor t. i. Petőfi Szendrey Juliának vőlegénye volt, Szathmárt többször találkoztott és kötekedett a 16 éves szép Ocsváry Bertával. Egy ízben azt mondomta neki Petőfi: „Ha Juliskámat nem szeretném annyira, az ön lábái elé borulnék kedves Berta, hogy önt imádjám.”

A fiatal leányka azt a lakónikus választ adta Petőfinék: „Engem bizony ne imádjon, mert én önt nem szeretném; azonban, ha olyan nagy költő, hát írjon egy verset rólam, de most mindjárt, mert szeretném látni, hogy írja.” Petőfi tollat s papirost vett és a fiatal leányka szeméiből olvasva irta meg a fentemlített szép költeményt. — Vörösmartyról is maradt fenn egy érdekes kis adoma a rögtönzésről illetőleg. Egy akadémiai ülésen Fáy Andrásnak névpnaja alkalmából Gaál József és Luczenbacher írók egy kis papirdarabon a következő két sort adták át Vörösmarty-nak, hogy ő is írjon hozzá:

Luczenbacher és Gaál Fáy-nak gratulál. Vörösmarty így egészítette ki a verset: Vörösmarty Mihály Szintén hozzájuk áll.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári közuti vasut részvény-társaság f. év ápril hó 28-án tartotta meg Sigmund Dezső országgyűlési képviselő, társulat elnök elnökele alatt évi rendes közgyűlését, melyen az első üzletér eredményéről számolt be az igazgatóság.

Az igazgatósági jelentés kiemeli, hogy a vasut 1894. év márcz. hó 1-én vétetett át a részvény-társaság részéről, a kezdet nehézségeit leküzdve a pálya és járművek jókarba helyezése, az utóbbiak szaporítása mellett, valamint célszerűt és sürű menetrend elthebe léptetése által a közönség igényeit minden tekintetben kielégíteni törekedett.

Az elmúlt év 10 hónapja alatt továbbított:

394,393 fizető személy, vagyis átlagnaponta 1289 fizető személy és így a további-tott személyek száma tisztel és hivatalos

jegyekkel utazókat is beleszámítva, átlag naponta 1400-ra tehető.

Továbbítottott 2197 vasuti kocsi 22,052 tonna rakománnyal, a szállítási tiszta bevétel volt: személyszállítás után 22,323 frt 35 kr, teherszállítás után 10,461 frt 98 kr, összesen 32,785 frt 33 kr.

A jelentés továbbá hangsúlyozta, hogy kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagy méltósága rendeletéből f. év márczius hó 2-án összehívott értekezleten Kolozsvár sz. kir. város hatósága azon nézetének és óhajának adott kifejezést, hogy a hid-utca élénk forgalmánál fogva és a főtéren való kezelés és tolatás elkerülése céljából a város a közönsége érdekében kívánatos volna, ha a külmagyverba irányuló teherforgalom a hid-utczáról és főtérről eltereltetnékié, is a város hatósága és közönsége iránt való tekintetből, a teherforgalom lebonyolítása céljából egy új vonal építése vétetett tervbe, mely a teherforgalmat a hid-utca, a főter elkerülésével a nagy-utczai vágányból kiágazólag a Széchenyi-tér és postakert utcán átírányítani van hivatva.

A közgyűlés az igazgatósági jelentést, az 1894 évi zárszámadásokat is helyeslő tudomásul vette s a szokásos felmentvényt úgy az igazgatóságnak valamint a felügyelő bizottságnak megadta.

A közgyűlés továbbá a Széchenyi tér — külmagyverba-utcai vonal és egyéb teherzállítási vonatok kiépítésére, a fűtőház és műhely kibővítésére valamint a személy kocsik újabb beszerzésére 53300 frtnyi összeget megszavazott és az igazgatóságot megbízta, hogy ezen újabb befektetések fedezésére szüksegeltt pénzösszeg beszerzéséről gondoskodjék.

Az igazgatóságba bevasáztattak: Dobál Antal ügyvéd, dr. Sárkány Lajos tanár, Winkler János a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank igazgatója, Szekula Hugó bankigazgató, Reményi Vilmos tisztvezető igazgató.

A felügyelő bizottságba választottak: Gámán Zsigmond ipar és keresk. kamarai titkárr, Pollák Lajos m. kir. államasuti felügyelő, Rottenberg Jenő magánhivatalnok, és Kertész Ignác magánhivatalnok, a közgyűlés végül örömmel konstátálta, hogy a társaság adminisztrációjánál a szakértelem, rend, pontosság és megtakarítás mindenben észlelhető és elnök azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy ezen közredekűt és immár közszükséget képező vállalat, mely hivatva van Kolozsvár város fejlődését előmozdítani, jobb jövőjét bizton várhatni.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, május 3.

A képviselőház mai ülésén apróbb javaslatok kerültek tárgyalás alá.

Nagyobb vita csak a budapesti földalatti villamos vasut kérdésénél fejlődött ki.

Többen erősen megtámadták a kormányt, a miért a vállalatot állami kedvezményben részesíti.

Lukács miniszter védekezett a támadások ellen s a tételt a többség elfogadta.

Miniszterek Bécsben.

Budapest, május 3.

Itteni politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy a király Bánffy miniszterelnököt és Wlassics minisztert táviratilag Bécsbe hívatta audenciára.

A bécsi nunczius távozása.

Budapest, május 3.

Bécsi lapok jelentése szerint Agliardi nunczius közlelebről megváltik állásától.

Királyok találkozása.

Budapest, május 3.

Bécsi hírek szerint királyunk közelebből találkozni fog az olasz királlyal Milánóban.

Felölös szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.*)

Különös fenyegetés.

Vámos Ignác fog. adóberlőség alkalmazottját 4 frt 50 kr fa árért 10 havi várakozás után kénytelen voltam beperelni. Ennek következtében megállított az utcán, és következőkép fenyegetett:

Volt-e már baja a fogy. adó berlőség-gel!!! Ez az ő kérdése. Az én kérdésem pedig az, hogy a fogy. adó berlőség csakugyan a baj csinálást bérelte ki?

PÉTERFFY MÓR.

*) E rovat alatti közleményekért semm felelősséget nem vállal a Szerk.

Sz. 9948—1895.

304. (1—3)

Versenyárgyalási hirdetés

a Nagy-utca végén vámház építésére.

Kolozsvár szab. kir. város tanácsa Kolozsvárt, a Nagy-utca végén egy vámház építési munkáinak felvállalására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A vállalati munkák a megállapított költségvetés szerint összesen 8587 frt 10 krban, azaz Nyolczvanotezer ötszáz nyolczvan-hét forint 10 krajczárban vannak előirányozva.

A pályázat irásos zárt ajánlatok útján történik és versenyezni csakis az összes munkanemekre lehet, egyes munkákra érkező külön ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A vállalati árát az ajánlatban az ajánlatban a % leengedés kitüntetésével és összegben is ki kell fejezni.

Az ajánlatok beadásának határideje 1895. évi május hó (9.) kilencedikének délelőtti 12 órája.

Elkésve érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok ugyanazon napon déltán 3 órakor nyilvános tanács-ülésen fognak felbontatni.

Az ajánlatok kellően lepecsételve és bánatpénzzel ellátva, Kolozsvár szab. kir. város tanácsához nyújtandók be a következő felirattal: „Ajánlat a Kolozsvárt, Nagy-utca végén építendő vámház építési munkáinak elvállalására.”

Az ajánlathoz az előirányzott összegnek 5%-a, vagyis kerek összegben 430 frt készpénzben, vagy bérzei árfolyam szerinti értékpapirokban, esetleg megfelelő értékű kolozsvári pénzintézeti könyvben bánatpénzül melléklendő.

A városi mérnöki hivatalban d. e. 9—12 óráig és d. u. 2—5 óráig bármikor megtekinthetők az építésre vonatkozó tervek és költségvetések, melyekről ugyanott másolatokat lehet készíteni.

Az árlejtési és építési feltételek, melyek egyszersmind szerződési pontozatokul szolgálnak, Szvacsina Géza városi tanácsos úrnál hivatalos órák alatt bármikor megkaphatók.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1895. évi április hó 30-án tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

FEKETE SÁNDOR

műalkatos mester,

Kolozsvárt, Széchenyi-tér 20. szám alatt (Berde-féle ház.)

Elvállal mindenféle lakatos munkát, Balcon-, sir-, lépcső-rácsokat; ugyisintén készít megrendelésre biztonsági zárad, vas-szekrényeket bármilyen alak és kivitelben, saját találmánya szerint.

JUTÁNYOS ÁRAK!

210. (11—20)

BÉRBE ADÓ

AZ

„Európa“-szálloda,

(tizennyolcz fényesen butorozott vendégszobával, diszes nagy ebédlő terem stb.)

Deesen.

Értekezhetni ugyanott tulajdonos: NALÁCZY FARKASSAL.

299. (2—6)

„FÉLIX-FÜRDŐ“

Nagyvárad mellett.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin $\frac{3}{4}$ órai távolban. Május-angusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradra. Az új vasúti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49° C. meleg természetes hévíz javával van: az izületek és izmok csúszos bántalmainál, s különösen savós izületi lóbkónál, csonttörések és ficamok után visszamaradt fájdalomknál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumaticus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.

Állandó fürdőorvosok: dr. Grosz Albert és dr. Schiff Ernő.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 frt között váltakozik.

Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zongora és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Étterem. Sétahelyek a fürdőtelepen és mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Állandó kitűnő zenekar. — Prospektust kívánatra küld a fürdő-kezelőség.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplőket s májfoltokat, valamint az összes Bőrtisztítatlanságokat eltávolít biztosan az

Eszéki Spitzer-kenőcs

és az

Eszéki Salvator szappan.

Valódi minőségben csak a

DIENES C. J.-féle gyógyszerárban

ESZÉKEN, felsőváros.

Egy téglya valódi Spitzer-kenőcs 35 kr. — Egy üveg valódi Spitzer mosdóviz 40 kr. — Egy darab valódi Salvator-szappan 50 kr. — Egy doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 frt. — Egy téglya kézpaszta 60 kr.

Figyelemztetés! Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjegygel el vannak látva és kéri a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

300. [3—20]

Hódmezővásárhelyi Tetőcserép-raktár:

kisebb mennyiségben, nagy-utcai raktárról waggon számra, közvetlen a gyárból, igen előnyös áron.

HIRSCHFELD KÁROLY

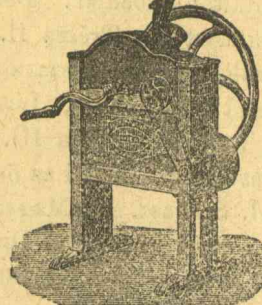
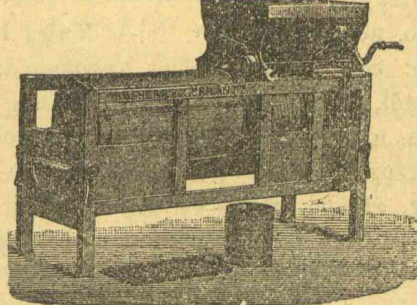
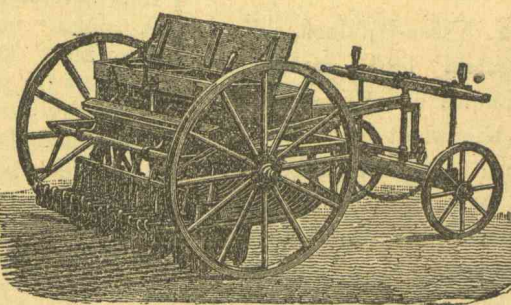
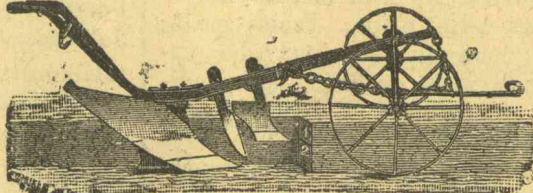
VAS-, SZERSZÁM-, LAKATOS ÁRÚ- ÉS KONYHA-ESZKÖZÖK KERESKEDÉSE, Kolozsvárt, Széchenyi-tér 42. (az új vashid előtt.)

Hofherr és Schrantz-féle gazdasági gépgyár

képviselősege és bizományi raktára.

Gazdasági gépekről terjedelmes árjegyzék ingyen és bérmentve.

222. (11—12)

Egész friss
vetemény, virág-
és
gazdasági magvak
tisztá és megbízható minőségben
kapható:

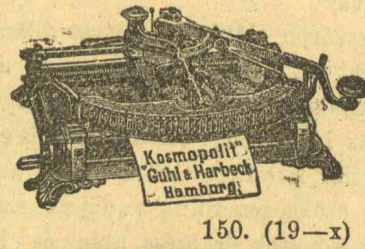
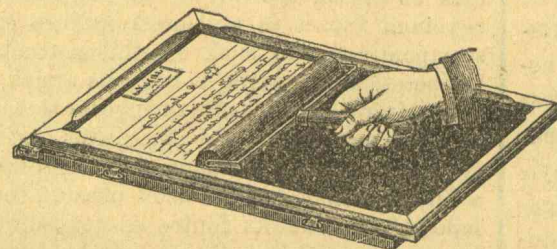
Tauffer Ferencz utódánál Kolozsvárt,
erdélyrészi első és legnagyobb magkereskedésében.

Ajánlok államilag ólomzárolt francia és magyar luczernát, lóherét, fűmagvak, répamagvak stb.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nagy raktárt tartok az összes gazdasági gépek és eszközökből; ugyint: ekék, boronák, fűkaszálok, arató-gépek, széna-gyűjtők, cséplőgépeket kéz- és lóerőre, rosták, trieurók stb.

A kerékpár-sporthoz szükséges összes felszerelések legjobb minőségben, legolcsóbban nálam beszerezhetők. — Angol és belföldi gyártmányú bicyclik nagy választékban; továbbá a „Crandall” amerikai gyorsíró-gép, a „Kosmopolit” emeltyű rendszerű írógép, az „Edison-féle Mineograph” iratszkorozító készülék mindig raktáron vannak és nálam gyári áron beszerezhetők.

150. (19—x)